

*การประเมินการบริหารจัดการโครงการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมนานาชาติ โรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ ด้วยกรอบ CIPP Model

ภิรราช นันติ^{1*} สายฝน แสนใจพร²

¹นักศึกษาลัทธิศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

²อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

*Corresponding author e-mail: pathirarach@gmail.com Tel. 062-9588412

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินการบริหารจัดการโครงการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมนานาชาติของโรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้กรอบ CIPP Model การวิจัยเชิงคุณภาพนี้ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 10 ท่าน เลือกแบบเจาะจง ประกอบด้วย ประกอบด้วย ผู้บริหาร 1 ท่าน, ครู 6 ท่าน, ผู้ปกครอง 2 ท่าน และนักเรียนเก่า 1 ท่าน ที่มีความรู้เชิงลึกเกี่ยวกับโครงการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมนานาชาติ โรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ ผลการประเมินพบว่า โครงการมีความสอดคล้องสูงมากกับวิสัยทัศน์ของโรงเรียนและนโยบายการศึกษาชาติ (Context) และมีผลผลิต (Product) ในระดับดีมาก ในการพัฒนาทักษะด้านภาษา, ภาวะผู้นำ, และการแก้ปัญหาของผู้เรียน อย่างไรก็ตาม การประเมินยังเผยให้เห็นถึงความเสี่ยงบางเชิงโครงสร้างที่สำคัญ อาทิ ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) พบข้อจำกัดที่ชัดเจนเรื่องงบประมาณไม่เพียงพอ และปัญหาการขาด Core Team ที่มีประสบการณ์ต่อเนื่อง ขณะที่ ด้านกระบวนการ (Process) พบความไม่สอดคล้องจากการขาดกลไกสนับสนุน Host Family เชิงระบบและความไม่ชัดเจนของอำนาจการตัดสินใจเมื่อเกิดวิกฤต ผลการประเมินชี้ให้เห็นว่า แม้ผลลัพธ์ของโครงการจะดี แต่ยังมีความเสี่ยงต่อความต่อเนื่องในระยะยาว ซึ่งบ่งชี้ถึงความจำเป็นเร่งด่วนที่ผู้บริหารต้องปรับปรุงโครงสร้างการบริหารจัดการโครงการไปสู่รูปแบบเชิงระบบ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพอย่างยั่งยืน

คำสำคัญ: การประเมินบริหารโครงการ; โครงการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมนานาชาติ; CIPP Model; การบริหารจัดการโครงการ

Evaluation the Management of International Cultural Exchange Projects at Wattanothaipayap School Chiang Mai Province using the CIPP Model

Pathirarach Nunti^{1*} Saiphon Sanjaiprom²

¹Master student, Master of Education Program in Educational Administration, Chiangmai Rajabhat University

² Lecturer of Faculty of Education, Chiangmai Rajabhat University

*Corresponding author e-mail: pathirarach@gmail.com Tel. 062-9588412

ABSTRACT

The objective of this research is to evaluate the efficiency of international cultural exchange project management at Wattanothaipayap School, Chiang Mai Province, using the CIPP Model. This qualitative study employed in-depth interviews with 10 purposively selected key informants, comprising 1 administrator, 6 teachers, 2 parents, and 1 alumnus with profound knowledge of the international cultural exchange projects at Wattanothaipayap School. The evaluation revealed that the project exhibited a high level of alignment with the school's vision and national education policy (Context) and achieved excellent output (Product) in developing students' language, leadership, and problem-solving skills. However, the assessment also exposed critical structural vulnerabilities, such as in the Input dimension, where there were clear constraints on insufficient budget and a critical lack of Core Team continuity. In the Process dimension, imbalance was noted due to the absence of a systemic Host Family support mechanism and unclear crisis decision-making authority. These findings indicate that despite positive outcomes, the project faces long-term risks to its continuity, highlighting the urgent need for administrators to transition project management toward a systemic model to achieve sustainable efficiency.

Keywords: Management Evaluation; International Cultural Exchange Project; CIPP Model; Project Management

บทนำ

ในยุคศตวรรษที่ 21 ซึ่งขับเคลื่อนด้วยกระแสโลกาภิวัตน์และการเชื่อมโยงอย่างไร้ขีดจำกัด การศึกษาจึงต้องปรับเปลี่ยนจากการมุ่งเน้นเพียงความรู้ทางวิชาการไปสู่การบ่มเพาะพลเมืองโลก (Global Citizens) เพื่อให้ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตในสังคมพหุวัฒนธรรมได้อย่างมีคุณภาพ (บรรณกร แซ่ลิ้ม, 2567; ธนู ศรีทอง, 2561) ความสำคัญนี้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2562 ที่กำหนดให้การจัดการศึกษาต้องพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ภายใต้กรอบนโยบายนี้ โครงการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมนานาชาติ จึงได้รับการยอมรับในฐานะกลไกหลักที่ช่วยพัฒนาสมรรถนะสำคัญ อาทิ ทักษะด้านภาษา การสื่อสารข้ามวัฒนธรรม ภาวะผู้นำ และการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ซึ่งเป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้ในตลาดแรงงานและสังคมโลกยุคปัจจุบัน (ชุติกกาญจน์ เพ็ชรแก้ว และคณะ, 2564; ภัทรารุณ รักกลิน และ สิริยุพิน ศุภธนชัยคณา, 2565)

โรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ เป็นสถานศึกษาที่มีบทบาทโดดเด่นในการขับเคลื่อนการศึกษาในบริบทนานาชาติ โดยมีประวัติศาสตร์อันยาวนานในการดำเนินโครงการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมนานาชาติอย่างต่อเนื่อง และมีการมีส่วนร่วมในโครงการระดับโลก อาทิ AFS และ YFU (โรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ, 2567) อย่างไรก็ตาม แม้โรงเรียนจะมีความมุ่งมั่นสูง การดำเนินโครงการที่มีความซับซ้อนนี้ยังคงเผชิญกับความท้าทายที่หลากหลาย ซึ่งรวมถึงข้อจำกัดด้านงบประมาณ การเปลี่ยนแปลงบุคลากรบ่อยครั้ง และการขาดบุคลากรผู้เชี่ยวชาญที่ต่อเนื่อง (บรรณกร แซ่ลิ้ม, 2567) ความท้าทายเหล่านี้บ่งชี้ถึงช่องว่าง ที่สำคัญในการบริหารจัดการโครงการให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด

จากความจำเป็นในการจัดการความเสี่ยงและสร้างความยั่งยืนให้กับโครงการ การประเมินผลการดำเนินงานจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง CIPP Model ซึ่งเป็นกรอบการประเมินที่ครอบคลุมทั้งบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต จึงเป็นเครื่องมือที่เหมาะสมที่สุดในการวิเคราะห์โครงการอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์ในการระบุจุดแข็ง จุดอ่อน และช่องว่าง เชิงโครงสร้างของโครงการได้อย่างชัดเจน (ชุติกกาญจน์ เพ็ชรแก้ว และคณะ, 2564)

งานวิจัยนี้จึงมุ่งเน้นการศึกษาและประเมินการบริหารจัดการโครงการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมนานาชาติของโรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ เพื่อวิเคราะห์สถานะปัจจุบันของโครงการ ระบุปัญหาอย่างเป็นระบบ ซึ่งจะเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญสำหรับผู้บริหารในการตัดสินใจปรับปรุงและจัดสรรทรัพยากร อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินการบริหารจัดการงานโครงการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมนานาชาติ โรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้กรอบ CIPP Model

ระเบียบวิธีวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพในรูปแบบของการวิจัยประเมินผล ผู้วิจัยเลือกใช้ CIPP Model ของ (ซุติกาญจน์ เพ็ชรแก้ว และคณะ, 2564) เป็นกรอบแนวคิดหลักในการประเมินประสิทธิภาพการบริหารจัดการโครงการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมนานาชาติโดยแบ่งการประเมินออกเป็น 4 องค์ประกอบหลักดังนี้

1.1 การประเมินบริบท (Context) เป็นการประเมินความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ของโครงการกับวิสัยทัศน์ของ

โรงเรียนและนโยบายการศึกษาชาติ รวมถึงความจำเป็นและความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

1.2 การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input) เป็นการประเมินความเหมาะสมและความพอเพียงของทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนิน

โครงการ ได้แก่ บุคลากรหลัก (Core Team) งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และแผนงาน

1.3 การประเมินกระบวนการ (Process) เป็นการประเมินขั้นตอนการดำเนินงานตามแผนงาน การสื่อสาร การกำกับติดตาม

และกลไกในการจัดการปัญหาหรือวิกฤตที่เกิดขึ้นระหว่างดำเนินโครงการ

1.4 การประเมินผลผลิต (Product) เป็นการประเมินผลลัพธ์ที่เกิดจากการดำเนินงาน เช่น ผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะภาษา

ภาวะผู้นำ การแก้ปัญหาของผู้เรียน และความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

2. ผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูลสำหรับการวิจัยนี้ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งเป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องและมีความรู้เกี่ยวกับโครงการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมนานาชาติของโรงเรียนวัฒโนทัยพายัพอย่างละเอียด จำนวนรวม 10 ท่าน ประกอบด้วย

2.1 ผู้บริหารที่ดูแลโครงการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมนานาชาติ โรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ
จำนวน 1 คน

2.2 ครูผู้รับผิดชอบโครงการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมนานาชาติ โรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ
ระหว่างปี พ.ศ. 2567 จำนวน 5 คน

2.3 นักเรียนเก่าที่เคยเข้าร่วมโครงการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมนานาชาติของโรงเรียน
วัฒโนทัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 1 คน

2.4 ผู้ปกครองนักเรียนที่เคยส่งนักเรียนเข้าร่วมโครงการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมนานาชาติ
จำนวน 1 คน

2.5 ผู้ปกครองที่เคยรับอุปถัมภ์นักเรียนต่างชาติที่เข้าร่วมโครงการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม
นานาชาติ จำนวน 1 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือหลักที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structured

Interview Form) โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพและเชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลหลัก อาทิ ผู้บริหาร, ครูผู้รับผิดชอบโครงการ, นักเรียนเก่า, ผู้ปกครองที่เคยส่งนักเรียนและเคยรับอุปถัมภ์นักเรียนต่างชาติ เพื่อทำความเข้าใจประสบการณ์ ปัญหา อุปสรรค ความสำเร็จ และข้อเสนอแนะอย่างละเอียด ในแต่ละด้านของ CIPP Model

3.1 โครงสร้างของแบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์ได้รับการออกแบบให้ประกอบด้วย 3 ส่วนหลัก ดังนี้

3.1.1 ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

เพื่อรวบรวมข้อมูลเบื้องต้น เช่น บทบาทที่เกี่ยวข้องกับโครงการและระยะเวลาปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน

3.1.2 ส่วนที่ 2 คำถามหลักตามกรอบ CIPP Model

แบ่งเป็น 4 มิติหลัก ได้แก่ ด้านบริบท (Context), ด้านปัจจัยนำเข้า (Input), ด้านกระบวนการ (Process) และ ด้านผลผลิต (Product) โดยคำถามเป็นแบบปลายเปิดและได้รับการปรับให้เหมาะสมกับบทบาทและมุมมองของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลแต่ละกลุ่ม เพื่อให้สามารถแสดงความคิดเห็น ประสบการณ์ ปัญหา อุปสรรค ความสำเร็จ และข้อเสนอแนะได้อย่างอิสระและละเอียด

3.1.3 ส่วนที่ 3 คำถามเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะทั่วไป

เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ให้สัมภาษณ์ให้ข้อมูลหรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย ซึ่งอาจไม่ครอบคลุมในส่วน of คำถามหลัก

4. การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างแบบสัมภาษณ์นี้อิงจากกรอบแนวคิด CIPP Model ของ Stufflebeam (2015)

และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการโครงการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมนานาชาติ โดยคำถามถูกออกแบบให้ครอบคลุมประเด็นสำคัญในแต่ละด้านของ CIPP Model ในการตรวจสอบคุณภาพผู้วิจัยได้ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่านเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความสมบูรณ์ของเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item-Objective Congruence: IOC) ซึ่งผลการตรวจสอบพบว่าข้อคำถามมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00 (ผ่านเกณฑ์การพิจารณาที่ค่า 0.50 ขึ้นไปทุกข้อ) ผู้วิจัยจึงได้ปรับปรุงเครื่องมือตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญให้มีความสมบูรณ์ก่อนนำไปใช้จริง

5. การเก็บรวบรวมและการวิเคราะห์ข้อมูล (Data Collection and Analysis)

1.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การประเมินการบริหารจัดการโครงการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมนานาชาติ โรงเรียน

วัดโนทัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้ CIPP Model ดำเนินการโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกแบบรายบุคคล กับผู้ให้ข้อมูลรวม 10 ท่าน ดังนี้

5.1.1 การเตรียมการ ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิต วิทยาลัยถึงผู้อำนวยการโรงเรียนวัดโนทัยพายัพ และนัดหมายผู้ให้ข้อมูล

5.1.2 การดำเนินการสัมภาษณ์ ในการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลแต่ละท่านโดยใช้แบบสัมภาษณ์สำหรับตอบคำถามปลายเปิด เพื่อมุ่งทำความเข้าใจประสบการณ์ ปัญหา อุปสรรค ความสำเร็จ และข้อเสนอแนะอย่างละเอียดบนขอบเขตเนื้อหาตามองค์ประกอบของกรอบการประเมิน CIPP Model ทั้ง 4 มิติ

5.1.3 การบันทึกข้อมูล ใช้เวลาในการสัมภาษณ์รายบุคคลไม่เกิน 1 ชั่วโมง โดยวิธีการจดบันทึกและบันทึกเสียงในการสนทนา เพื่อความสมบูรณ์ของข้อมูล

1.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลมุ่งเน้นความละเอียดและเชิงลึก โดยมีขั้นตอนดังนี้

5.2.1 การวิเคราะห์เนื้อหา ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการถอดเทปคำสัมภาษณ์เชิงลึกของผู้ให้ข้อมูลทั้ง 10 ท่าน มาวิเคราะห์เนื้อหาตามกรอบองค์ประกอบของ CIPP Model ดังนี้

5.2.1.1 ด้านบริบท (Context) วิเคราะห์ความสอดคล้องของโครงการกับวิสัยทัศน์ Global Citizen และนโยบายโรงเรียนมาตรฐานสากลของวัฒโนทัยพายัพ รวมถึงการตอบสนองความต้องการของชุมชนและเครือข่ายนานาชาติที่มีประวัติศาสตร์ยาวนาน เพื่อประเมินจุดแข็งและข้อจำกัดในการสร้างสมรรถนะผู้เรียนระดับสากล

5.2.1.2 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) วิเคราะห์ความพร้อมด้านทรัพยากร บุคลากร และศักยภาพของเครือข่าย Senior-Junior Networking ในการถ่ายทอดประสบการณ์แก่รุ่นน้อง ควบคู่กับระบบสนับสนุนจากผู้ปกครองเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการเข้าร่วมโครงการ

5.2.1.3 ด้านกระบวนการ (Process) วิเคราะห์การดำเนินงานตามวัฒนธรรมการดูแลแบบครอบครัววัฒโนทัย ระบบการนิเทศติดตามข้ามพรมแดน และการบริหารจัดการภาระงานของครูแม่พิมพ์ เพื่อประสิทธิภาพในการประสานงานร่วมกับครอบครัวอุปถัมภ์ (Host Family)

5.2.1.4 ด้านผลผลิต (Product) วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในฐานะ Wattanothai Global Citizen ทั้งด้านทักษะภาษาและสมรรถนะข้ามวัฒนธรรม รวมถึงความยั่งยืนของเครือข่ายสถาบันนานาชาติ และผลกระทบเชิงบวกต่อชื่อเสียงของสถานศึกษา

5.2.2 การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล ผู้วิจัยตรวจสอบข้อมูลแบบสาม-

เส้า โดยเปรียบเทียบความสอดคล้องจากกลุ่มผู้บริหาร ครู นักเรียนเก่า และผู้ปกครอง ควบคู่กับการตรวจสอบความถูกต้องของการตีความกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ รวมถึงการอธิบายบริบทการวิจัยอย่างละเอียด เพื่อให้สามารถนำข้อค้นพบไปปรับใช้ในบริบทที่ใกล้เคียงกันได้

5.2.3 การสรุปผล

ผู้วิจัยสังเคราะห์ข้อมูลที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่นแล้ว มาสรุปผลการประเมิน ตามองค์ประกอบของ CIPP Model ในรูปแบบความเรียงเชิงวิเคราะห์ โดยเชื่อมโยงข้อค้นพบกับวัตถุประสงค์ การวิจัย เพื่อสะท้อนภาพรวมความสำเร็จและข้อเสนอแนะในการพัฒนาโครงการของโรงเรียนวัฒโนทัยพายัพอย่างเป็นระบบ

ผลการวิจัย

จากการประเมินการบริหารจัดการโครงการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมนานาชาติ โรงเรียนวัดโนทัย-พายัพ จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้กรอบ CIPP Model ปรากฏผลดังนี้

1. ผลการประเมินด้านบริบท (Context)

พบว่าโครงการมีความสอดคล้องและจำเป็นในระดับสูงมาก โดยทุกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลยืนยันว่าวัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของโรงเรียนในการสร้าง "พลเมืองโลก" และตอบสนองความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการพัฒนาทักษะชีวิตและความเข้าใจทางวัฒนธรรมได้อย่างชัดเจน โครงการจึงมีความชอบธรรมและได้รับการสนับสนุนเชิงนโยบายอย่างเข้มแข็ง

2. ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input)

พบว่าโครงการมีความเปราะบางเชิงโครงสร้าง เมื่อประเมินในภาพรวมอยู่ในระดับพอใช้ซึ่งปรากฏประเด็นสำคัญ 3 ด้านหลัก ได้แก่

2.1 ความไม่เพียงพอของงบประมาณ ซึ่งงบประมาณที่ได้รับจัดสรรไม่เพียงพอและยังขาดงบสำรองสำหรับสถานการณ์ฉุกเฉิน ทำให้โครงการต้องพึ่งพา จิตอาสา และการสนับสนุนทางการเงินจากผู้ปกครอง ซึ่งส่งผลกระทบต่อความยั่งยืนของโครงการ

2.2 ความไม่ต่อเนื่องของบุคลากรหลัก ในการดำเนินโครงการต่อเนื่องทุกปีแต่ยังขาด Core Team ที่มีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญเฉพาะทางต่อเนื่อง เนื่องจากมีการหมุนเวียนครูผู้รับผิดชอบบ่อยครั้ง ทำให้องค์ความรู้ในการบริหารจัดการความเสี่ยงและการประสานงานระหว่างประเทศไม่ถูกถ่ายทอดอย่างมีระบบ

2.3 ช่องว่างของข้อมูลนำเข้า ขาดการจัดทำโปรโตคอลการส่งต่อข้อมูลสุขภาพและข้อมูลสำคัญเชิงพฤติกรรมของนักเรียนรับเข้าให้กับ Host Family ตั้งแต่แรกเริ่ม ซึ่งเป็นความบกพร่องในการจัดการความเสี่ยง

3. ผลการประเมินด้านกระบวนการ (Process)พบว่าโครงการมีความเปราะบางเชิงโครงสร้างเมื่อประเมินในภาพรวมอยู่ในระดับ

ต้องปรับปรุง ซึ่งจุดอ่อนเชิงโครงสร้างที่สำคัญคือ

3.1 ความไม่ชัดเจนของอำนาจการตัดสินใจในภาวะวิกฤต

ครูผู้ประสานงานยังขาดอำนาจเบ็ดเสร็จในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า เช่น ปัญหาสุขภาพหรือความขัดแย้งในบ้าน ทำให้กระบวนการช่วยเหลือล่าช้าและผลกระทบการจัดการวิกฤตไปสู่ Host Family

3.2 การขาดกลไกสนับสนุนเชิงระบบ

โครงการขาดกลไกสนับสนุน Host Family ที่เป็นทางการและต่อเนื่อง รวมถึงขาดวิธีการหรือกระบวนการปรับตัวสำหรับนักเรียนที่กลับมา (Re-entry Program) ซึ่งเป็นช่องว่างที่ทำให้ผลผลิตที่นักเรียนได้รับไม่สมบูรณ์

4. ผลการประเมินด้านผลผลิต (Product)

พบว่า ผลการประเมินในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก มีความสำเร็จสูงมากโดยเฉพาะการพัฒนาผู้เรียนซึ่งเห็นได้ชัดจากนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีพัฒนาการสูงขึ้นจริงในทุกด้านโดยเฉพาะทักษะภาษา ทักษะการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า และความรับผิดชอบซึ่งสอดคล้องกับความคาดหวังของผู้ปกครอง

ส่วนผลผลิตที่ไม่คาดคิดเชิงลบนั้นกลับปรากฏผลได้ยังเรื่องภาระงานที่เพิ่มขึ้นอย่างไม่สมดุลงานของผู้รับผิดชอบหลัก ถือเป็นผลผลิตที่ไม่พึงประสงค์เชิงลบที่ส่งผลกระทบต่อความต่อเนื่องของโครงการในอนาคต

จากผลการวิจัยผู้วิจัยสามารถสรุปผลได้ว่า โครงการบรรลุผลลัพธ์หลักและมีความชอบธรรมเชิงบริบทในระดับสูง แต่ความยั่งยืนของโครงการมีความเปราะบางสูง เนื่องจากปัญหาเชิงโครงสร้างในด้าน ปัจจัยนำเข้า อาทิ งบประมาณและบุคลากร รวมถึง ด้านกระบวนการ เช่น กลไกการจัดการวิกฤตและอำนาจการตัดสินใจ ซึ่งเป็นประเด็นที่ต้องได้รับการจัดลำดับความสำคัญในการแก้ไขเพื่อรักษามาตรฐานและความต่อเนื่องของโครงการในระยะยาว ดังปรากฏใน ตารางที่ 1 สรุปผลการประเมินสังเคราะห์การบริหารจัดการโครงการ แลกเปลี่ยนวัฒนธรรมนานาชาติ โดยใช้ CIPP Model

สรุปผลการประเมินโครงการในภาพรวม

ตารางที่ 1 สรุปผลการประเมินสังเคราะห์การบริหารจัดการโครงการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมนานาชาติ โดยใช้ CIPP Model

การประเมิน CIPP Model	จุดแข็งหลัก ที่ใช้ต่อยอด	จุดอ่อน ที่ต้องแก้ไขเร่งด่วน	ข้อสรุปการ ประเมินภาพรวม
1.บริบท (Context)	- ความสอดคล้องสูงกับ วิสัยทัศน์ “พลเมืองโลก”	-	ดีมาก
2.ปัจจัยนำเข้า (Input)	- ความทุ่มเทของบุคลากรและ ความเข้มแข็งของเครือข่าย	- งบประมาณไม่เพียงพอและขาด Core Team ที่ต่อเนื่อง	พอใช้
3.กระบวนการ (Process)	- ระบบติดตามนักเรียนส่งออก มีประสิทธิภาพสูง	- ความไม่ชัดเจนของอำนาจการ ตัดสินใจเมื่อเกิดวิกฤตและขาด กลไกสนับสนุน Host Family เชิงโครงสร้าง	ต้องปรับปรุง
4.ผลผลิต (Product)	- พัฒนาการของผู้เรียนสูงมาก ในด้านทักษะชีวิต	- ภาระงานที่เพิ่มขึ้นของครู ผู้รับผิดชอบหลัก	ดีมาก

อภิปรายผล

การอภิปรายผลการประเมินการบริหารจัดการโครงการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมนานาชาติ โรงเรียน วัฒนวิทยายัพ จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้ CIPP Model ผู้วิจัยอภิปรายได้ตามองค์ประกอบทั้ง 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านบริบท (Context) และผลผลิต (Product)

ผลการประเมินด้านบริบทและผลผลิตอยู่ในระดับดีมาก ที่เน้นย้ำว่าโครงการที่ประสบความสำเร็จจะต้องมีความสอดคล้องกับความต้องการและวิสัยทัศน์ขององค์กร (Context) และสามารถบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Product) รวมถึงความสอดคล้องเชิงนโยบายและผลลัพธ์ผู้เรียน ซึ่งมีความสอดคล้องสูงมากของโครงการกับวิสัยทัศน์โรงเรียนในการสร้าง "พลเมืองโลก" และการที่นักเรียนมีการพัฒนาสูงขึ้นในด้านทักษะการแก้ปัญหา ภาวะผู้นำ และความรับผิดชอบ สอดคล้องกับงานวิจัยของเกียรติศักดิ์ ชัยยามะ (2558) ที่ได้ศึกษาโครงการพัฒนาระหว่างประเทศของโรงเรียนวัฒนวิทยายัพและแนวคิดของปณณพงศ์ วงศ์มาศรี (2561) ที่เน้นย้ำความสำคัญของการขับเคลื่อนการศึกษาสู่ความเป็นนานาชาติเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้พร้อมสู่บริบทโลก ซึ่งการบรรลุผลผลิตหลักนี้ยืนยันถึงความคุ้มค่าและความชอบธรรมของโครงการ

2. ด้านปัจจัยนำเข้า (Input)

ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้าอยู่ในระดับพอใช้ ซึ่งแสดงถึงความเสี่ยงต่อความยั่งยืนของโครงการในระยะยาว มาจาก 2 เหตุปัจจัยหลัก คือ

a. การสูญเสียทุนความรู้และประสบการณ์

ปัญหาการขาดทีมหลักที่มีความต่อเนื่องและการหมุนเวียนของครูผู้รับผิดชอบบ่อยครั้ง ซึ่งนำไปสู่การสูญเสียองค์ความรู้ในการจัดการความเสี่ยงสอดคล้องกับงานวิจัยของชนิดา วารสิทธิ์ และคณะ (2565) ที่ระบุว่า การขาดเสถียรภาพของบุคลากรหลักเป็นอุปสรรคสำคัญในการบริหารโครงการที่มีความซับซ้อนสูง และนำไปสู่การสูญเสียองค์ความรู้ในองค์กร

b. ข้อจำกัดด้านงบประมาณ

การที่โครงการต้องพึ่งพา จิตอาสา และการสนับสนุนทางการเงินจาก Host Family เนื่องจากงบประมาณไม่เพียงพอ สอดคล้องกับแนวคิดของ ไพโรจน์ ธรรมศิริ (2561) ที่พบว่าโครงการที่เน้นการพัฒนาความเป็นสากลในโรงเรียนขนาดกลางมักประสบปัญหาความไม่เพียงพอของงบประมาณที่ได้รับจัดสรรจากหน่วยงานต้นสังกัด ซึ่งเป็นปัญหาที่กระทบต่อ ความเท่าเทียม (Equity) และการสร้างแรงจูงใจในการเข้าร่วมโครงการ

3. ด้านกระบวนการ (Process)

ผลการประเมินด้านกระบวนการอยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุง โดยมีจุดอ่อนเชิงโครงสร้างที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความเสี่ยงและกลไกสนับสนุน ซึ่งมาจาก 2 ประเด็นหลัก ดังนี้

a. ความล่าช้าในการตัดสินใจและการขาดอำนาจ

ปัญหาความไม่ชัดเจนของอำนาจการตัดสินใจเมื่อเกิดวิกฤตและการขาดอำนาจเบ็ดเสร็จของครูผู้ประสานงานภาคสนาม สะท้อนถึงโครงสร้างการบริหารที่ขาดความยืดหยุ่นในการตอบสนองต่อเหตุการณ์ฉุกเฉิน ซึ่งขัดแย้งกับหลักการบริหารจัดการที่ดีในโครงการที่มีความเสี่ยงสูงด้านความปลอดภัยและวัฒนธรรม (ภัทรวดี สุวรรณศรี, 2562) โดยปัญหานี้สอดคล้องกับแนวคิดของ ชาคริสต์ ยิบพิกุล และคณะ (2568) ที่เน้นย้ำว่า นวัตกรรมการบริหารสถานศึกษาท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงจำเป็นต้องมี การกระจายอำนาจการตัดสินใจที่รวดเร็วให้กับบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน

b. ช่องว่างในการสนับสนุน

การขาดกลไกสนับสนุน Host Family เชิงโครงสร้างและ Re-entry Program บ่งชี้ว่ากระบวนการติดตามผลและการดูแลช่วยขาดความต่อเนื่องและรอบด้าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิทธิสอน คำต๋อย (2562) ที่ได้พัฒนาคู่มือการเปลี่ยนผ่านของโรงเรียนวัดโนนทัยพยับ ก็เน้นย้ำถึงความจำเป็นของการมีกระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในระยะการปรับตัว นอกจากนี้ การขาดกระบวนการดูแลนักเรียนที่กลับมา ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ WACHIRAPORN RANGPAN (2021) ที่ศึกษาปัญหา Reverse Culture Shock ในนักเรียนแลกเปลี่ยน

4. สรุปผลการประเมินโครงการในภาพรวม

ผลการประเมินการบริหารจัดการโครงการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมนานาชาติ โรงเรียนวัดโนนทัยพยับ ในภาพรวมพบว่า ความสำเร็จระดับสูง คือด้านบริบทและผลผลิต และจุดเปราะบางเชิงโครงสร้าง คือ ด้านปัจจัยนำเข้าและกระบวนการ ซึ่งผลการประเมินที่พบว่าโครงการมีความสอดคล้องเชิงบริบท (Context) สูง และสามารถสร้างผลลัพธ์ (Product) ที่ตรงตามวิสัยทัศน์ของโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพนั้นยังสอดคล้องกับ

แนวคิดการประเมินของ Stufflebeam (2014) ที่ระบุว่าโครงการที่มีการวางแผนและมีความชัดเจนของวัตถุประสงค์สูงมักจะประสบความสำเร็จในการดำเนินงาน ผลของโครงการที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนา "พลเมืองโลก" ยืนยันว่า โครงการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมนานาชาติเป็นกลไกที่มีประสิทธิภาพ ในการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 อย่างไรก็ตาม ข้อค้นพบเชิงคุณภาพที่ชี้ถึงปัญหา ความไม่ต่อเนื่องของบุคลากร และความล่าช้าในการจัดการวิกฤต สะท้อนว่าโครงการมีความเสี่ยงต่อความล้มเหลวเชิงโครงสร้างในระยะยาว หากไม่มีการแก้ไขปัญหอย่างเร่งด่วน ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญที่ผู้วิจัยได้นำเสนอเป็นรูปแบบการบริหารจัดการความยั่งยืนและความเสี่ยงเชิงบูรณาการ เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับการบริหารจัดการศึกษาในยุคสากลต่อไป

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การบริหารจัดการบุคลากรและระบบการทำงานอย่างยั่งยืน ผู้บริหารควรจัดตั้ง คณะทำงานหลักของโรงเรียนวัดโนนทัยพายัพที่มีวาระต่อเนื่องอย่างน้อย 3 ปี พร้อมนโยบายลดภาระงานสอนเพื่อสร้างแรงจูงใจและรักษาบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ ควบคู่กับการจัดทำระบบถ่ายโอนความรู้ เพื่อให้การบริหารจัดการโครงการนานาชาติมีความต่อเนื่องและมั่นคงในระยะยาว

1.2 การพัฒนาระบบการจัดการวิกฤตและกลไกการตัดสินใจ โรงเรียนวัดโนนทัยพายัพควรจัดทำคู่มือปฏิบัติการฉุกเฉินที่เป็นมาตรฐานสากล พร้อมมอบอำนาจการตัดสินใจเบื้องต้นให้แก่ครูผู้ประสานงานหลักในกรณีวิกฤต เช่น ปัญหาสุขภาพหรือความขัดแย้งกับครอบครัวอุปถัมภ์ (Host Family) เพื่อให้ การบริหารจัดการเหตุการณ์เร่งด่วนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและทันท่วงที

1.3 การเสริมสร้างระบบสนับสนุนและเครือข่ายความร่วมมือรอบด้าน โรงเรียนวัดโนนทัยพายัพควรจัดตั้งระบบดูแลครอบครัวอุปถัมภ์ (Host Family Support) ตลอด 24 ชั่วโมง ควบคู่กับการจัดโปรแกรมเตรียมความพร้อมและปรับตัว (Re-entry Program) สำหรับนักเรียน นอกจากนี้ควรแสวงหาความร่วมมือกับเครือข่ายศิษย์เก่าและภาคเอกชนเพื่อจัดตั้งกองทุนสำรองฉุกเฉิน สร้างความมั่นคงทางการเงินและลดความเสี่ยงในการดำเนินโครงการอย่างยั่งยืน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การวิจัยและพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการองค์ความรู้เชิงกลยุทธ์ ควรมีการวิจัยเชิงพัฒนา (Research and Development) เพื่อสร้างรูปแบบหรือคู่มือมาตรฐานในการบริหารจัดการโครงการแลกเปลี่ยนนานาชาติของ โรงเรียนวัดโนนทัยพายัพ โดยเน้นกระบวนการถอดบทเรียนและถ่ายทอดประสบการณ์การจัดการวิกฤต เพื่อสร้างคลังความรู้ที่ยั่งยืนและรักษาความต่อเนื่องในการปฏิบัติงานอย่างมืออาชีพ

2.2 การศึกษาปัจจัยการบริหารจัดการบุคลากรเพื่อความยั่งยืน ควรวิจัยเชิงสำรวจหรือแบบผสมผสานวิธี (Mixed Methods) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจและการคงอยู่ของครูผู้รับผิดชอบโครงการที่มีภาระงานสูง เพื่อนำไปสู่การกำหนดนโยบายบริหารทรัพยากรบุคคลและระบบสนับสนุนที่เหมาะสมของ โรงเรียนวัดโนนทัยพายัพ ในระยะยาว

2.3 การประเมินผลสัมฤทธิ์และศึกษาเปรียบเทียบมาตรฐานสากล ควรวิจัยเชิงประเมินผลกระทบของระบบสนับสนุนนักเรียนและครอบครัวอุปถัมภ์ รวมถึงวิจัยเปรียบเทียบโครงสร้างการบริหารกับสถาบันเครือข่ายต่างประเทศ เพื่อค้นหาแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) มาประยุกต์ใช้กับ โรงเรียนวัดโนนทัยพายัพ ให้ทัดเทียมระดับสากล

องค์ความรู้ใหม่

องค์ความรู้ใหม่ที่สำคัญซึ่งเกิดจากการวิจัยนี้คือ "แนวทางการบริหารจัดการโครงการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมนานาชาติ โรงเรียนวัดโนนทัยพายัพ" ซึ่งเป็นแนวทางที่สังเคราะห์ขึ้นจากการประเมินด้วยกรอบ CIPP Model เพื่อแก้ปัญหาความไม่ต่อเนื่องของบุคลากรและความล่าช้าในการจัดการวิกฤต โดยมีองค์ประกอบสำคัญ 3 ประการ ได้แก่ 1) เสถียรภาพเชิงโครงสร้าง โดยการเปลี่ยนจากการพึ่งพาตัวบุคคลสู่การจัดตั้งคณะทำงานหลักที่มีวาระต่อเนื่องและมีระบบถ่ายโอนองค์ความรู้ 2) ความคล่องตัวในการตอบสนอง ผ่านการพัฒนาระบบตัดสินใจเชิงรุกและคู่มือปฏิบัติการฉุกเฉินเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการภาวะวิกฤต และ 3) ระบบสนับสนุนแบบบูรณาการ ด้วยการเชื่อมโยงทรัพยากรจากเครือข่ายศิษย์เก่าและครอบครัวอุปถัมภ์เพื่อสร้างกองทุนสำรองและความมั่นคงในการดูแลนักเรียนอย่างรอบด้านซึ่งแนวทางนี้ช่วยปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์จากการบริหารที่เน้นเพียงผลสัมฤทธิ์ของกิจกรรม ไปสู่การสร้าง "ระบบบริหารจัดการที่ยั่งยืน" อันเป็นต้นแบบที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับโครงการนานาชาติอื่นในบริบทที่ใกล้เคียงกันได้

เอกสารอ้างอิง

- กวิตา ฟองสถาพร. (2566). ทิศทางการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนทางการศึกษาระหว่างประเทศไทยและประเทศญี่ปุ่น. *วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 8(1), 401-415.
- กัญวรา ฐูปแก้ว และ ชมแข พงษ์เจริญ. (2567). การบริหารจัดการความร่วมมือเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้การศึกษาไทยกับจีนของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองบัวลำภู. *วารสารมณีเชษฐาราม วัดจอมมณี*, 7(5), 768-783.
- เกียรติศักดิ์ ชัยยานะ. (2558). การพัฒนากิจกรรมโครงการโรงเรียนคู่พัฒนาระหว่างโรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศไทยและสาธารณรัฐอินโดนีเซียโดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม: กรณีศึกษาโรงเรียนวัดโนนทัยพายัพ. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชฎาพร โชตรดาภณ. (2561). การประเมินโครงการพัฒนานักศึกษาในต่างประเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร. สักทอง: วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (สทมส.), 24(ฉบับพิเศษ), 139-145.
- ชาคริสต์ ยิบพิกุล, พิไลรัตน์ ศรีวิเชียรอำไพ, และสุนิสา อินเป้ง. (2568). นวัตกรรมการบริหารสถานศึกษาท่ามกลางความเปลี่ยนแปลง. *วารสารสมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย (สพบท.)*, 7(2), 616-633.
- ชุดิกายูจน์ เพ็ชรแก้ว และคณะ. (2564). การประเมินผลโครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษาของคณะวิทยาการอิสลาม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร.*, 9(3), 453-467.
- ชนิดา วารสิทธิ์, ไพรวลัย โคตรตะ, และชวนคิด มะเสนะ. (2565). ยุทธศาสตร์การบริหารโครงการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา. *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร.*, 10(3), 1107-1120.
- จุฑามาศ กันทะวงศ์. (2560). การประเมินโครงการสอนภาษาจีนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กรณีศึกษาโรงเรียนมัธยมบ้านบางกะปิ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- ณัฐพร ไทยจงรักษ์. (2560). ปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์นโยบายส่งเสริมความหลากหลายทางวัฒนธรรมของอาเซียนของครูในโครงการโรงเรียน Spirit of ASEAN. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*, 8(1), 95-118.
- ธวัช คำทองทิพย์. (2020). การประเมินผลโครงการส่งนักศึกษาไปฝึกงานที่ประเทศญี่ปุ่น: กรณีศึกษานักศึกษาวิชาเอกภาษาญี่ปุ่นธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
- ธนู ศรีทอง. (2561). ทิศทางการจัดการศึกษาของมจร วิทยาเขตสุรินทร์: การพัฒนาความเป็นนานาชาติในการจัดการศึกษาท่ามกลางกระแสการศึกษาข้ามชาติในประชาคมอาเซียน. *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร.*, 6(5), 1845-1856.
- นพรัตน์ อรรถโชติ, สาธิต ทรัพย์รวงทอง, และนันทิยา น้อยจันทร์. (2019). รูปแบบการบริหารโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program: EP) ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏ*, 6(2), 142-159.
- บรรณกร แซ่ลิ้ม. (2567). แนวทางการพัฒนาผลลัพธ์ด้านการเรียนรู้ของผู้เรียนตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 9(11), 224-238.

- ปณิสรา ไชยมาโย และ พรภวิชัย หล้าพิระกุล. (2024). การพัฒนาการอ่านออกเสียงภาษาจีนโดยใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของฮันเตอร์ร่วมกับบัตรคำและแบบฝึกทักษะสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดโนนทัยพายัพ. *Veridian E-Journal, Silpakorn University*, 8(1), 745-753.
- ปริญญญา ประพฤติชอบ และ พนายุทธ เขยบาล. (2562). ยุทธศาสตร์การบริหารโรงเรียนไปสู่การสร้าง. ความเข้าใจอันดีของนักเรียนต่างศาสนาในประเทศไทย. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา*, 6(10), 5661-5677.
- ปิยะวดี ยอดนา. (2560). การประเมินโครงการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาต่างชาติของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*, 14(64), 31-42.
- ปรีฉัตร สุขวาทิต. (2568). กลยุทธ์การบริหารงานบุคคลบนความหลากหลายทางวัฒนธรรมของโรงเรียนนานาชาติ วันโฮป สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดเชียงราย. *วารสารบริหารการศึกษาบัวบัณฑิต*, 25(1), 16-27.
- ปณณพงศ์ วงศ์ณาศรี. (2561). การพัฒนาบริบทการจัดการศึกษาของท้องถิ่นไทยกับการขับเคลื่อนการศึกษาสู่ความเป็นนานาชาติ. *วารสารวิชาการหอสมุดแห่งชาติ*, 6(1), 38-49.
- พรณัฏส์ พรหมณัโชติ. (2563). แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพองค์การวิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยมหิดล สู่การเป็นองค์กรสมรรถนะสูงด้านสถาบันการศึกษานานาชาติ. *วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย*, 14(1), 227-240.
- ภัทรวดี สุวรรณศรี. (2562). แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ดนตรีไทยตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมในโรงเรียนนานาชาติ. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา*, 6(1), 195-207.
- ภัทรารุณ รักกลิ่น และ สิริยุพิน ศุภอนันท์ภักขนา. (2565). การประเมินโครงการความร่วมมือทางวิชาการเพื่อแลกเปลี่ยนภาษาและวัฒนธรรม ระหว่างโรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา และโรงเรียนภาษาต่างประเทศคุณหมิง มณฑลยูนนาน สาธารณรัฐประชาชนจีน. *วารสารวิชาการศรีปทุมชลบุรี*, 19(2), 10-19.
- ภรดา ประเสริฐศรี, สกล เกิดผล, สุวารีย์ วงศ์วัฒนา, สรียาภรณ์ ประเสริฐศรี, ธนพร บัวรอด, และอรรธพร เลิศอร่ามแสง. (2566). การบริหารจัดการงานวิเทศสัมพันธ์ในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม. *วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม*, 5(2), 59-76.
- รญาภรณ์ สุคนธ์ทรัพย์. (2561). *การบริหารจัดการทรัพยากร Soft Power ของไทย*. รัฐธำภิรักษ์, 60(3), 48-55.
- ลู่ ฉานอวี และคณะ. (2024). แนวทางการปรับปรุงการจัดการการศึกษาสู่ความเป็นสากลในมหาวิทยาลัยกวางตุ้ง สาธารณรัฐประชาชนจีน. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา*, 11(6), 43-50.
- โรงเรียนวัดโนนทัยพายัพ. (2567). *วารสารฟ้า-ขาวโรงเรียนวัดโนนทัยพายัพ*. โรงเรียนวัดโนนทัยพายัพ.รัตนศิริ
- เข็มราช, สุวิมล โพธิ์กลิ่น, และธิดา ฉิมพลี. (2561). การประเมินหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะเป็นภาษาโลก. *วารสารศึกษาศาสตร์ปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*, 5(3), 164-177.
- วันรัฐ สอนสิทธิ์, สวัสดิ์ โพธิ์วัฒน์, และไชยา ภาวะบุตร. (2565). การประเมินการนำนโยบายการปฏิรูป การเรียนการสอนภาษาอังกฤษสู่การปฏิบัติในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน. *วารสาร มจร พุทธปัญญาปริทรรศน์*, 7(3), 244-254.

- เวชพงศ์ หนูด้วง และ สุจินต์ หนูแก้ว. (2565). การประเมินโครงการส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการโดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โรงเรียนบ้านบ่อหิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 2. *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์*, 7(2), 954-968.
- ศศิณัฐ์ สรรคบุรานุรักษ์. (2559). การประเมินโครงการศึกษาดูงานภาคฤดูร้อนด้านภาษา ศิลปะและวัฒนธรรมจีนของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. *วารสารมหาวิทยาลัยพายัพ*, 26(2), 56-72.
- ศุภมาส เสนธรรม. (2563). การบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้วิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์บนพื้นที่สูงในโรงเรียนบ้านปางมะเยา อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าอิสระปริญญาโท, มหาวิทยาลัย ราชภัฏ เชียงใหม่.
- สิทธิสอน คำต้อย. (2562). การพัฒนาคู่มือการเปลี่ยนผ่านเพื่อดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนวัดโนนทัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- สุญาดา เสงชัยโย. (2564). รายงานการประเมินผลโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัยนครปฐม (พระตำหนักสวนกุหลาบมัธยม) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9. *วารสารการวัดผลการศึกษา*, 38(104), 153-164.
- เซียง เสี่ยวเยียน, วราภรณ์ ไทยมา, และ สิริธร สิ้นจินดาวงศ์. (2567). แนวทางการบริหารเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ สาขาวิชาภาษาไทยของมหาวิทยาลัยในมณฑลยูนนาน สาธารณรัฐประชาชนจีน. *วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 9(8), 413-431.
- อภินันท์ ทะสุนทร. (2561). การทูตเชิงวัฒนธรรม: นโยบายต่างประเทศของไทยต่อประเทศเพื่อนบ้านอินโดจีน. *วารสารการเมืองการปกครอง*, 8(3), 192-206.
- อภิญา สิงโสภา. (2563). ความแตกต่างทางกลศาสตร์และสรีรศาสตร์ของการแบ่งแยกระหว่างสระประสมกับสระเรียงระหว่างพยางค์ในภาษาสเปนของผู้เรียนภาษาสเปนชาวไทยที่มีประสบการณ์ทางภาษาที่แตกต่างกัน. *วารสารศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง*, 1(1), 1-17.
- อารยา แก้วมณี. (2559). การบริหารจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนของกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตหนองหญ้าไซ. *วารสารครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต*, 14(4), 159-173.
- WACHIRAPORN RANGPAN. (2021). *The Reverse Culture Shocks Among Thai AYC Exchanged Students (2018 - 2019)*. Master's Thesis, Rangsit University.